

ÎNCHEIERE

08 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Comisia Electorală Centrală, în cauza de contencios administrativ înaintată de Bolocan Viorel împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Brânzenei Noi nr. 34/4, privind anularea pct. 5 din Hotărârea nr.1625 din 24 noiembrie 2023 și obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită hotărârea, prin care să dispună renumărarea voturilor la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Brânzenei Noi 34/4,

împotriva hotărârii din 01 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă acțiunea,

c o n s t a t ă:

La 27 noiembrie 2023, Bolocan Viorel a depus la Curtea de Apel Chișinău acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 noiembrie 2023, s-au desfășurat alegerile locale generale, turul II, pentru funcția de primar. La aceste alegeri, pentru funcția de primar în Primăria Brânzenei Noi, în conformitate cu rezultatele alegerilor generale locale din turul I, au acces în turul II candidații Tcaciuc Veceslav și Bolocan Viorel.

La 19 noiembrie 2023, în circumscripția 34/9 Brânzenei Vechi, s-au desfășurat alegerile locale generale turul II, în calitate de reprezentant al concurentului electoral Bolocan Viorel fiind desemnat Teslari Ion.

Astfel, în conformitate cu art. 80 alin. (4) din Codul electoral, în cazul în care alegătorul, din motive de sănătate sau din alte motive temeinice, nu poate veni în localul secției de votare în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința temporară, la cererea scrisă a acestuia, biroul electoral al secției de votare desemnează cel puțin 2 membri ai biroului, care se deplasează cu o urnă de vot mobilă și cu materialele necesare votării la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea. Cererile pot fi făcute în scris, începând cu 2 săptămâni înainte de ziua votării și până la ora 14.00 a zilei precedente votării. Procedura de vot cu urna mobilă la locul unde se află alegătorul se stabilește de către Comisia Electorală Centrală. În acest sens, prin depunerea cererii alegătorul își exprimă voința liberă de a-și exercita dreptul la vot.

În situația dată, la secția de votare 34/9 au fost înregistrate 41 de cereri din partea alegătorilor, care au solicitat urna de vot la domiciliu.

Respectiv, la 19 noiembrie 2023, Președintele secției de votare 34/9 a informat reprezentanții concurenților electorali despre deplasarea urnei mobile la alegătorii care au solicitat prin cerere să-și exprime dreptul la vot. Atunci reprezentantul concurentului Viorel Bolocan – Teslari Ion, a mers și a supravegheat procesul de vot la urna mobilă și a constatat mai multe încălcări grave a legislației electorale.

În acest sens, s-a constatat că unii alegători au fost nedumeriți de faptul că a venit urna de vot mobilă la ei, pentru că aceștia nu au solicitat acest lucru și nu au depus astfel de cereri, cum ar fi în cazul cet. Morari Valentina, iar membrii Comisiei secției de votare care s-au prezentat cu urna mobilă, au convins aceste persoane să voteze, în unele situații fiindu-le indicat și pe cine să voteze.

La fel, reprezentantul reclamantului, Teslari Ion, a relatat că în casa d-nei Cracan Galina, un membru al comisiei i-a înmânat buletinul de vot unei alte persoane decât alegătorul și acea persoană a votat în locul Galinei Cracan.

În aceste circumstanțe, reclamantul a constatat că apar bănuieli rezonabile că, cererile alegătorilor care au solicitat urna de vot la domiciliu au fost falsificate, în scopul de a putea influența pe cine să voteze alegătorii în cauză.

Reclamantul a indicat că, reprezentantul concurentului electoral Bolocan Viorel, la finele scrutinului electoral, a solicitat de la Președintele comisiei secției de votare nr. 34/9 copiile cererilor persoanelor care au solicitat urna mobilă și lista electorală de bază, pentru votarea la locul aflării, iar în urma comparării semnăturilor, s-a observat că acestea nu coincid la mai multe persoane.

Depistând aceste nereguli și comunicându-le concurentului electoral Bolocan Viorel, acesta din urmă a solicitat de la Președintele comisiei secției de votare 34/8, copiile cererilor persoanelor care au solicitat urna mobilă și lista electorală de bază pentru votarea la locul aflării, însă această solicitare i-a fost refuzată, motiv din care a fost apelat serviciul 112, fiind comunicate circumstanțele enunțate supra.

Reclamantul a precizat că, Biroul electoral al secției de votare Brânzeii Noi 34/8 și Biroul electoral al secției de votare Brânzeii Vechi 34/9, fac parte din Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Brânzeii Noi nr. 34/4.

La 20 noiembrie 2023, au fost depuse 2 contestații la Comisia Electorală Centrală, în conformitate cu prevederile art. 91 din Codul electoral, în care s-a relatat despre încălcările depistate ale legislației electorale, care au influențat rezultatul votării, iar prin una din aceste contestații, reclamantul a solicitat Comisiei Electorale Centrale, în conformitate cu art. 85 alin. (3), renumărarea voturilor, iar prin cealaltă

s-a solicitat declararea nulității alegerilor generale locale turul II din com. Brânzenii Noi, desfășurate la 19 noiembrie 2023, aceasta fiind remisă conform competenței Consiliului Electoral de Circumscripție Telenești nr. 34.

La 24 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a examinat contestația depusă de reclamant în lipsa acestuia, fără a i se aduce la cunoștință data și ora ședinței, autoritatea publică fiind obligată să informeze în acest sens reclamantul.

Reclamantul a subliniat că, art. 97 din Codul administrativ prevede formele de notificare, iar art. 96 din același cod prevede formele de comunicare în cadrul procedurii administrative, astfel încât pârâta avea obligația să informeze reclamantul despre data ședinței în care urma să fie examinată contestația prin care s-a solicitat renumărarea voturilor și putea face acest lucru printr-un mesaj remis la numărul de telefon indicat în contestație.

Astfel, la 24 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a examinat mai multe contestații, inclusiv cea depusă de Bolocan Viorel, în lipsa acestuia, iar prin Hotărârea nr.1625, pct. 5, a respins ca neîntemeiată contestația în cauză.

În acest context, reclamantul a menționat că, Comisia Electorală Centrală nu i-a oferit posibilitatea de a prezenta argumentele sale cu referire la cele invocate în contestație, de a prezenta probe și de a-și apăra poziția.

Cu referire la art. 95 alin. (10) din Codul electoral, reclamantul a concretizat că, cererile privind renumărarea voturilor pot fi depuse în termen de 3 zile de la aducerea la cunoștința publică a rezultatelor preliminare ale votării. Comisia Electorală Centrală [...] dispune renumărarea voturilor dacă încălcările arătate în cerere sânt de natură să influențeze rezultatele alegerilor și, respectiv, distribuirea mandatelor. Se califică întemeiate cererile privind renumărarea voturilor în cazul stabilirii unei diferențe de până la 10% între voturile valabil exprimate pentru concurenții electorali [...], precum și în cazul în care datele înscrise sau rectificările efectuate în procesele-verbale de numărare a voturilor pun la îndoială conformitatea și veridicitatea acestora.

În așa mod, conform procesului-verbal privind rezultatele numărării voturilor la alegerile primarului sat. Brânzenii Noi, Biroul electoral al secției de votare 34/9 a declarat nevalabile 6 buletine de vot, iar conform procesului-verbal privind rezultatele numărării voturilor la alegerile primarului sat. Brânzenii Noi, Biroul electoral al secției de votare 34/8 a declarat nevalabil 1 buletin de vot, astfel fiind declarate nevalabile 7 voturi.

Luând în considerație faptul că în cadrul ședinței din 23 noiembrie 2023, unde a fost examinată de către Consiliul Electoral de Circumscripție Telenești nr. 34 contestația prin care s-a solicitat să fie declarate nule alegerile generale locale turul II din comuna Brânzenii Noi, conform argumentelor enunțate în pct. 1 din prezenta cerere, Consiliul urma să remită materialele către organul de constatare pentru a stabili dacă în cererile din partea alegătorilor care ar fi solicitat urna de vot la domiciliu, au fost falsificate semnăturile și alegătorii au fost influențați, iar în cazul confirmării unui anumit număr de cereri falsificate, aceste voturi urmează a fi declarate nule, iar în aceste situație și un singur vot declarat nevalabil poate înclina balanța în favoarea altui concurent electoral.

La fel, potrivit reclamantului, Hotărârea nr.131 din 23 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral de Circumscripție Telenești nr.34 a fost contestată în instanța de judecată conform legislației în vigoare.

Un alt argument în susținerea poziției de renumărare a voturilor ar fi că, dacă membrii biroului electoral 34/4 și-au permis să admită astfel de încălcări, care au fost relatate în pct.1 din prezenta cerere, iar Președintele secției de votare 34/8 a refuzat să elibereze copia cererilor persoanelor care au solicitat urna mobilă și lista electorală de bază pentru votarea la locul aflării, acest fapt demonstrează că persoanele respective puteau să voteze în favoarea reclamantului, nu să fie atribuite voturile contracandidatului, și în acest sens, se impune necesitatea renumărării voturilor, pentru excluderea oricăror dubii.

Reclamantul a invocat prevederile art. 20 din Codul administrativ, potrivit căruia dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Reieșind din cele expuse, Bolocan Viorel a solicitat anularea pct. 5 al Hotărârii nr.1625 din 24 noiembrie 2023, emisă de Comisia Electorală Centrală și obligarea de a renumăra voturile.

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2023, s-a atras în proces, în calitate de terț Consiliul electoral al circumscripției electorale Brânzenii Noi nr. 34/4.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis acțiunea; a fost anulat pct. 5 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1625 din 24 noiembrie 2023, prin care s-a respins cererea nr. CEC-7/10781 din 22 noiembrie 2023 a lui Viorel Bolocan, candidat la funcția de primar al comunei Brânzenii Noi, r-l Telenеști, din partea Partidului Politic Partidul „Renaștere”; a fost obligată Comisia Electorală Centrală să dispună renumărarea voturilor la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Brânzenii Noi 34/4, Telenеști, la alegerea primarului comunei Brânzenii Noi, r-l Telenеști.

Pentru a hotărî astfel, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că, Bolocan Viorel pretinde falsificarea semnăturilor, favorizarea contracandidatului de către membrii organului electoral, invocând următoarele: 1. Pentru urna mobilă au fost eliberate 39 de buletine de vot, însă în lista suplimentară au fost indicate 41 persoane votante în sat.Brânzenii (nefiind clar cum a fost posibil cu 39 de buletine de vot să voteze 41 de persoane); 2. Semnăturile alegătorilor care au participat la vot pe liste suplimentare nu corespund cu semnăturile de pe cererile înaintate care au solicitat urna la domiciliu (ex. Cecan Galina, Banari Tamara, Banari Maria, Banari Vasile, Cracan Galina, Mustață Gheorghe, Negară Parascovia, Teslari Alexandra, Bolocan Tamara, Sîrbu Vasile, Tihon Zinaida, Muntean Alexandra, Parasca Zinaida și altele); 3. În locul persoanelor care au solicitat urna, de fapt a votat membrul comisiei care a mers cu urna, (fapt ce poate fi probat prin mărturiile membrului cu drept consultativ de vot Teslari Ion), iar în alte cazuri membrul comisiei Cotlău Viorica indica alegătorilor pentru cine ei trebuie să voteze; 4. În casa dnei Cracan Galina, membra comisiei Cotlău Viorica i-a înmănat buletinul de vot unei alte persoane decât alegătorul și acea persoană a votat în locul alegătorului Cracan Galina; 5. Alte persoane necunoscute au depus cerere în locul dnei Morari Valentina, dar ultima nici nu avea de gând să participe la vot.

În acest context, instanța a apreciat ca fiind neîntemeiată poziția Comisiei Electorale Centrale, expusă în referință și susținută în cadrul ședinței de judecată, cu

privire la lipsa probelor ce ar confirma abaterile invocate, or, analizând hotărârea contestată a fost constatată lipsa unei motivări atât la cele invocate de Bolocan Viorel, cât și referitor la concluzia cu privire la respingerea cererii depuse.

La acest capitol, instanța a reiterat că, la respingerea cererii depuse de Viorel Bolocan, Comisia Electorală Centrală urma să indice expres și să motiveze, care anume temeuri prevăzute de lege, în viziunea acesteia, au fost reținute la respingerea cererii depuse. Mai mult, actul contestat nu conține nicio justificare a soluției emise, fapt ce impune soluția admiterii acțiunii depuse, or, la caz urmează de stabilit dacă acțiunile descrise de Bolocan Viorel în cererea depusă au avut loc, deoarece reclamantul, în calitate de candidat la funcția de primar, beneficiază de garanțiile prevăzute de lege și nu în ultimul rând de dreptul de a fi ales.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a remarcat faptul că, în cadrul ședinței de judecată s-a constatat că, reclamantul în rezultatul votării la alegerea primarului a acumulat 437 de voturi, iar candidatul Tcaci Veaceslav a acumulat 460 de voturi. Prin urmare, diferența dintre candidatul care a fost ales pentru funcția de primar în cadrul scrutinului din 19 noiembrie 2023 din localitatea Brînzenii Noi, r-l Telenești, și candidatul care a solicitat renumărarea voturilor, Bolocan Viorel, este de 23 de voturi.

Astfel, instanța de judecată a reținut că acest fapt se încadrează în diferența de până la 10% între voturile valabil exprimate pentru concurenții electorali, ceea ce duce la necesitatea dispunerii renumărării voturilor.

La 02 decembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a expediat prin poșta electronică recursul împotriva hotărârii din 01 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău. La 06 decembrie 2023, recurenta a expediat și un recurs suplimentar, prin care a desfășurat motivele de fapt și de drept, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2023, și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Bolocan Viorel.

În motivarea recursului, s-a indicat că instanța de apel a apreciat eronat solicitările reclamantului și obligațiile pârâtei; a interpretat eronat prevederile legislației electorale. De asemenea, instanța de fond a concluzionat greșit că hotărârea nr. 1625/2023 nu conține justificarea soluției de respingere ca neîntemeiată a cererii nr. CEC-7/10781 din 22 noiembrie 2023, depusă de către intimat, prin care se solicită dispunerea renumărării voturilor pentru funcția de primar al comunei Brînzenii Noi, raionul Telenești, întrucât aceasta a fost motivată atât în drept, fiind indicat temeiul legal pentru emiterea sa (normele din Codul electoral), cât și în fapt, fiind individualizate motivele de fapt pentru care a fost adoptată.

Mai mult, instanța de fond a lăsat fără apreciere argumentele Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale comunale Brînzenii Noi nr. 34/4, raionul Telenești, privind lipsa încălcărilor de către birourile electorale ale secțiilor de votare ale procedurilor de vot cu urna mobilă la locul aflării alegătorilor și de numărare și totalizare a voturilor.

Potrivit recurentei, procedura de vot cu urna mobilă organizată în cadrul circumscripției electorale comunale Brînzenii Noi nr. 34/4 s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Instrucțiunii aprobate în acest sens de Comisia Electorală Centrală prin hotărârea nr. 1154 din 04 august 2023.

Astfel, invocarea drept încălcare a faptelor de eliberare a unui număr mai mare de buletine de vot decât numărul alegătorilor care au solicitat votarea cu urna mobilă

nu poate fi reținută. Or, normele din Codul electoral permit întreprinderea acțiunilor de asigurare cu un număr mai mare de buletine de vot de către echipa care se deplasează cu una mobilă.

În același timp, alegătorii pot refuza exercitarea dreptului la vot prin intermediul procedurii cu urna de vot mobilă, inclusiv pot decide asupra prezentării în ziua votării la secția de votare, înaintând sau nu solicitarea de retragere a cererii de votare la locul aflării. Aceste procedee sunt detaliate în legislația electorală, respectiv și în acest sens faptele invocate nu pot fi reținute drept încălcări ale procesului de vot. Mai mult, presupusele abateri de la procedura de vot cu urna mobilă nu pot constitui temeiuri de bază în sensul înaintării solicitărilor de renumărare a voturilor. Acestea ar putea servi drept argumente suplimentare în cazul probării temeiniciei acestora, celor stabilite la art. 95 alin (10) din Codul electoral, în particular, în cazul în care datele înscrise sau rectificările efectuate în procesele-verbale de numărare a voturilor pun la îndoială conformitatea și veridicitatea acestora. În susținerea concluziei formulate, s-a menționat că invocarea încălcărilor ce vizează procedura de vot, inclusiv prin intermediul urnei de vot mobile, pot constitui temeiuri în cazul confirmării acestora, de infirmare a legalității alegerilor în circumscripția electorală corespunzătoare. Astfel că procedura de renumărare a voturilor nu constituie mecanismul pertinent de a confirma (proba) temeinicia presupuselor abateri ale procedurilor de vot la locul aflării.

Suplimentar a menționat că, în cazul cererii de renumărare pe motivul diferenței de până la 10% între voturile valabil exprimate pentru concurenții electorali, aceasta se examinează în raport cu celelalte date din procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor: a) numărul de alegători înscriși în listele electorale de bază; b) numărul de alegători înscriși în listele suplimentare; c) numărul de alegători care au primit buletine de vot; d) numărul de alegători care au participat la votare; e) diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare; f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile; h) numărul total de voturi valabil exprimate; i) numărul buletinelor de vot primite de consiliul electoral de circumscripție; j) numărul de buletine neutilizate și anulate, inclusiv al celor completate greșit și anulate.

Prin urmare, recurenta consideră că instanța de fond a reținut eronat că diferența de până la 10% între voturile valabil exprimate pentru concurenții electorali la funcția de primar al comunei Brînzenei Noi, raionul Telenești, determină necesitatea dispunerii renumărării voturilor.

În conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul electoral (în vigoare de la 01 ianuarie 2023), în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. Alineatul 8 al aceluiași articol stipulează că, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.

Din actele cauzei rezultă că, la 01 decembrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, hotărârea contestată, dispozitivul fiind expediat părților prin poșta electronică în aceeași zi, ora 01.53 (f.d. 73).

Hotărârea motivată a Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2023 a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 04 decembrie 2023, ora 14.41, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 86). La 02 decembrie 2023, ora 11.43, Comisia Electorală Centrală a expediat recursul preliminar (f.d. 92-94).

Ca rezultat al repartizării aleatorii prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza a fost repartizată judecătorului-raportor la 02 decembrie 2023, ora 12.03 (f.d. 89). În aceeași zi, recursul nemotivat i-a fost expediat prin poșta electronică intimatului (f.d. 90).

La 06 decembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a expediat recursul suplimentar (f.d. 98-101), care i-a fost comunicat intimatului la 07 decembrie 2023 (f.d. 103).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă respectarea termenului de declarare a recursului de către Comisia Electorală Centrală.

La 07 decembrie 2023, Bolocan Viorel a expediat prin intermediul poștei electronice referința asupra cererii de recurs, solicitând respingerea acesteia și menținerea hotărârii contestate.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Comisia Electorală Centrală în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ recursul este admis dacă: interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

Instanța de recurs reține că Comisia Electorală Centrală nu a invocat nici un temei dintre cele enumerate în norma citată supra.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recurs de către Comisia Electorală Centrală nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Comisia Electorală Centrală conține obiecții de fapt și de drept similare celor care au fost analizate de către prima instanță și instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei și citarea normelor de drept, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins

argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Comisia Electorală Centrală.

Conform art. 95 alin. (1) și (8), art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Comisia Electorală Centrală se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă